

# **SUOMEN TUOMARILIITTO - FINLANDS DOMAREFÖRBUND r.y.**

## **Kertomus yhdistyksen toiminnasta vuonna 2020**

### **TUOMARILIITON JÄSENET**

Suomen tuomariliitto ry:n jäseniä ovat Hallinto-oikeustuomarit ry, Korkeimpien oikeuksien virkamiehet ry, Käräjäoikeustuomarit ry, Suomen Erityistuomarit ry ja Suomen hovioikeustuomarit ry. Jäsenyhdistysten jäsenmäärä vuonna 2020 on ollut 638.

### **HALLITUS JA VALIOKUNNAT**

Vuoden 2020 vuosikokoukseen saakka toimivat vuoden 2019 vuosikokouksessa valitut toimihenkilöt, jotka ilmenevät vuotta 2019 koskevasta kertomuksesta. Vuosikokouksessa 20.8.2020 valittiin seuraavat toimitielimet. Toimitielinten sihteerit on valittu asianomaisten toimitielinten kokouksissa.

Tuomariliiton hallitukseen ovat kuuluneet puheenjohtajana Antti Tapanila, varapuheenjohtajana Minna Hällström ja varsinaisina jäseninä Veera Kankaanrinta, Kati Haanpää, Tiina Isokääntä, Tero Särkikangas, Maija-Liisa Goebel ja Minna Heikinsalmi. Sihteerinä on toiminut Harri Niemelä 15.9.2020 saakka ja Sini Majlander 31.12.2020 saakka.

Tuomariliiton oikeuspoliittiseen valiokuntaan ovat kuuluneet puheenjohtajana Antti Tapanila ja varsinaisina jäseninä Johanna Helminen, Sari Nevalainen, Martina Nyman, Antti Mikkonen, Saara Kivinen ja Eeva Palaja. Valiokunnan sihteerinä on toiminut Liisa Ojala 1.11.2020 saakka ja sen jälkeen Laura Kirvesniemi.

Tuomariliiton edunvalvontavaliokuntaan ovat kuuluneet puheenjohtajana Minna Hällström ja varsinaisina jäseninä Veera Kankaanrinta, Tiina Isokääntä, Tero Särkikangas, Maija-Liisa Goebel ja Marja-Liisa Judström.

Tuomariliiton oikeuspoliittisesta toiminnasta on vastannut Antti Tapanila, edunvalvonnasta Minna Hällström ja kansainvälisestä toiminnasta Kati Haanpää.

### **TOIMINNANTARKASTAJAT**

Toiminnantarkastajina ovat toimineet Lauri Länsman ja Anu Välimäki. Varatoiminnantarkastajina ovat toimineet Marja Terttu Mälkki ja Yrjö Vannela.

## **PALKAT JA PALKKIOT**

Neuvottelutulos valtion virka- ja työehtosopimuksesta kaudelle 1.4.2020-28.2.2022 syntyi 31.3.2020. Palkkaratkaisu koostui kahdesta yleiskorotuserästä ja paikallisesti sovittavasta ns. virastoerästä. Ensimmäinen 1,10 prosentin suuruinen yleiskorotus maksettiin 1.8.2020. Toinen 0,97 prosentin suuruinen yleiskorotus maksetaan 1.6.2021. Virastoerä toteutetaan 1,00 prosentin suuruisena 1.5.2021 lukien. Paikallisneuvottelut virastoerän kohdentamisesta aloitettiin 24.11.2020 oikeusministeriön kanssa. Neuvotteluita jatketaan vuonna 2021. Kiky-työajanpidennykset poistuvat sopimuksesta 1.10.2020 alkaen. Työaikalain piiriin kuuluvien valtion virkamiesten ja työntekijöiden työaika palasi kilpailukyky sopimusta edeltävälle tasolle. Työajan pidentämisen yhteydessä työajattomilta leikatut henkilötyövuosimäärärahat palautettiin tuomioistuimille, syyttäjälaitokselle, oikeusaputoimistoille ja ulosottolaitokselle. Kikystä johtuneet lomarahaleikkaukset päättyivät 31.12.2019. Kesästä 2020 alkaen lomarahat maksetaan leikkaamattomina.

Tuomioistuinten tuomareiden ja lakimiesten palkkausta kehittävän työryhmän mietintö annettiin 4.11.2020. Mietintöön sisältyi Tuomariliiton eriävä mielipide, johon JUKO ry yhtyi lukuun ottamatta tavoitetta irrottaa palkkaus virkaehtosopimusjärjestelmästä. Tuomariliittoa työryhmässä edustivat käräjätuomari Minna Hällström, hallinto-oikeustuomari Jaana Hemminki, hovioikeudenneuvos Wilhelm Norrman 23.4.2020 asti ja asessori Laura Kallioinen 24.4.-11.9.2020 välisen ajan. Lisäksi hovioikeudenneuvos Sanna Mantilaa kuultiin syyskuussa 2020 asiantuntijana. Oikeusministeriö pyysi lausunnot mietinnöstä Työmarkkinalaitokselta ja JUKO ry:ltä.

Palkkaus uudistuksen valmistelua ja neuvotteluita jatketaan Tuomioistuinviraston kanssa. Virkajärjestely-, virkaehtosopimus- ja palvelussuhdeasioihin liittyvä toimivalta siirtyy oikeusministeriöltä Tuomioistuinvirastolle 1.1.2021 lukien.

## **TAPAHTUMAT**

Tuomariliitto ja sen suurimmat jäsenjärjestöt Käräjäoikeustuomarit ry, Suomen hovioikeustuomarit ry ja Hallinto-oikeustuomarit ry ovat pitäneet 20.8.2020 vuosikokouksensa Helsingissä.

Tuomariliiton hallitus ja jäsenyhdistykset järjestivät Skype-tiedotustilaisuuden 3.9.2020. Tilaisuudessa käsiteltiin palkkatyöryhmän työn etenemisestä sekä Tuomariliitossa aikaisemmin tehtyjä linjauksia.

Tuomariliitto järjesti 18.11.2020 Skype-tiedotustilaisuuden tuomioistuinten palkkausjärjestelmän kehittämisestä ja uudistamisesta.

## **JÄSENYHDISTYSTEN EDUSTAJAT LAKIMIESLIITOSSA**

Valtuuskunnan jäseniä ovat olleet Hanna Nieminen-Finne, Nora Viikari, Anna Pitkänen, Taina Hakkarainen, Stina Selander, Riku Jaakkola, Veera Kankaanrinta, Petra Spring ja Pasi Oikkonen.

Anna Pitkänen ja Paula Virrankoski ovat olleet hallituksen varsinaisia jäseniä.

Minna Hällström, Heli-Anna Haukilahti (30.6.2020 asti), Jaana Hemminki, Marja-Liisa Judström ja Outi Sandberg (1.7.2020 alkaen) ovat olleet julkisen sektorin valiokunnan varsinaisia jäseniä.

Paula Virrankoski on ollut oikeuspoliittisen valiokunnan puheenjohtaja. Oikeuspoliittisen valiokunnan varapuheenjohtajana on ollut Aki Rasilainen.

Anna Pitkänen on jäsenpalveluvaliokunnan puheenjohtaja.

Virpi Pääkkönen ja Liisa Hämeen-Anttila (1.7.2020 alkaen) ovat olleet tulevaisuusvaliokunnan jäseniä.

Jaana Hemminki on ollut työelämätoimikunnan jäsen.

Marja-Liisa Judström on ollut stipenditoimikunnan jäsen.

Lakimiesuutisten toimitusneuvoston jäseninä ovat olleet Petra Spring ja Johanna Helminen.

## **OSALLISTUMINEN ULKOPUOLISIIN ELIMIIN JA NEUVOTTELUIHIN**

Anna Pitkänen osallistui henkilöstöjärjestöjen toimitila- ja työympäristökonseptia koskevaan kokoukseen 22.1.2020 Lakimiesliitossa.

Anna Pitkänen osallistui oikeushallinnon toimitila- ja työympäristökonseptin ohjausryhmän viimeiseen kokoukseen 24.1.2020.

Minna Hällström, Jaana Hemminki ja Wilhelm Norman osallistuivat 25.2.2020, 10.3.2020, 30.3.2020, 21.4.2020, Minna Hällström, Jaana Hemminki ja Laura Kallioinen 7.5.2020, 12.6.2020, 25.6.2020, 24.8.2020 ja Minna Hällström, Jaana Hemminki ja Sanna Mantila 18.9.2020, 23.9.2020 ja 28.-30.9.2020 pidettyihin palkkaustyöryhmän kokouksiin.

Minna Hällström osallistui oikeusministeriön hallinnonalan yt-kokoukseen 9.3., 7.5. ja 16.12.2020.

Minna Hällström osallistui 22.5.2020 Tuomioistuinviraston järjestämään kokoukseen koskien Tuomioistuinviraston ja oikeusministeriön tulossopimusta vuosille 2021-2024.

Minna Hällström, Anna Pitkänen ja Hanna Piitulainen on nimetty Tuomariliiton edustajiksi ja Tiina Isokääntä varajäseneksi Tuomioistuinlaitoksen yhteistoimintaneuvostoon.

Minna Hällström, Anna Pitkänen ja Hanna Piitulainen osallistuivat tuomioistuinlaitoksen yhteistoimintaneuvoston järjestäytymiskokoukseen 8.6.2020 sekä Minna Hällström ja Anna Pitkänen kokouksiin 5.10. ja 13.10.2020.

Paula Virrankoski osallistui selvitysmies Mika Ilmanin maalittamista ja laittoman uhkauksen syyteoikeuden laajentamista koskevien lausuntopyyntöjen valmistelun johdosta 16.6.2020 pidettyyn henkilöstöjärjestöjen kokoukseen.

Minna Hällström osallistui Juko ry:n ja Tuomioistuinviraston edustajien kanssa 9.10.2020 pidettyyn kokoukseen, jossa käsiteltiin työnantajan keinoja kehittää palkkarakennetta ennen palkkausuudistusta.

Minna Hällström ja Tero Särkikangas osallistuivat paikallisneuvotteluihin virastoerän kohdentamisesta 24.11.2020.

Minna Hällström ja Veera Kankaanrinta osallistuivat maalittamista koskevaan järjestöjen kokoukseen 5.11. ja 9.12.2020.

Veera Kankaanrinta osallistui 10.12.2020 Kokoomuksen oikeuspoliittisen verkoston jäsenten tilaisuuteen, jossa käsiteltiin viranomaisten maalittamista.

## **PÄÄTTÄJIEN JA SIDOSRYHMIEN TAPAAMISET**

Tuomariliiton puheenjohtajat tapasivat oikeusministeri Henrikssonin 15.1.2020.

Minna Hällström ja Marja-Liisa Judström tapasivat 3.2.2020 Lakimiesliiton valtuuskunnan puheenjohtajan Tuula Linnan.

Tuomariliitto ja Lakimiesliitto järjestivät Pääkaupunkiseudun tuomaritapaamisen Helsingin käräjäoikeudessa 13.2.2020.

Minna Hällström ja Veera Kankaanrinta tapasivat 21.2.2020 lakivaliokunnan puheenjohtaja Leena Meren.

Minna Hällström ja Marja-Liisa Judström tapasivat 11.2.2020 valtiosihteeri Maria Kaisa Aulan.

Minna Hällström, Hanna Piitulainen ja Esa Hakkola tapasivat 3.3.2020 HAIPA-hanketoimiston edustajia.

## **LAUSUNNOT MINISTERIÖILLE JA EDUSKUNNALLE**

Tuomariliitto on antanut seuraavat lausunnot:

Lausunto elinkautisvankien vapauttamismenettelyn kehittämistä koskevasta arviomuistiosta 14.2.2020.

Lausunto pakkoavioliiton mitätöinti ja ulkomailla alaikäisenä solmitun avioliiton tunnustaminen 2.3.2020.

Lausunto terrorismin rahoittamista koskevien säännösten muuttamista koskevasta hallituksen esityksen luonnoksesta 6.3.2020.

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle rikoslain muuttamisesta 1.10.2020.

Lausunto työryhmämietinnöstä seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistukseksi 9.10.2020.

Tuomariliitto antoi Lakivaliokunnalle 19.10.2020 kirjallisen asiantuntijalausannon vuoden 2021 talousarvioesityksestä.

Tuomariliitto antoi 4.11.2020 eduskunnan kunta- ja terveystoimikunnalle kirjallisen asiantuntijalausannon vuoden 2021 talousarvioesityksestä.

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi liittyen pakottamalla solmitun avioliiton kumoamiseen 17.12.2020.

Tuomariliitto antoi oma-aloitteisen lausunnon 22.12.2020 Tuomioistuinviraston kyselyyn tuomioistuimille koskien kokoonpanon etäosallistumista.

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi valtioneuvoston oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen tehtävien jaosta 23.12.2020.

## **KANSAINVÄLINEN TOIMINTA**

Tuomariliitto on tukenut tiedotteella 10.1.2020 Puolan tuomareiden hiljaista marssia oikeusvaltion puolesta. Marssi järjestettiin Varsovassa 11.1.2020.

Antti Tapanila ja Kimmo Vanne antoivat 31.1.2020 vastauksen ENCJ:n kyselyyn koskien tuomioistuimien riippumattomuutta ja vastuullisuutta.

Kimmo Vannne ja Päivi Hirvelän antoivat vastaukset CCJE:n kyselyyn 19.2.2020.

Kati Haanpää on osallistunut 28.5.2020 Euroopan komission oikeusvaltioreportin tekoon.

Kati Haanpää on osallistunut Euroopan Tuomariliiton EAJ:n kokoukseen 29.5.2020.

Tuomariliitto lähetti 12.6.2020 kirjeen Euroopan komission Suomen edustustolle ja Puolan suurlähetystölle osoittaakseen tukea Puolan tuomareille.

## **MUU TOIMINTA**

Tuomariliiton eettisen neuvottelukunnan perustamista selvittänyt työryhmä sai valmistelutyönsä päätökseen toukokuussa 2020, jolloin työryhmä luovutti luonnoksen neuvottelukunnan säännöistä ja muistion Tuomariliitolle. Mika Ilveskero ja Antti Tapanila esittelivät eettisen neuvottelukunnan perustamista koskevaa hanketta tuomariliiton vuosikokouksessa 20.8.2020. Tuomariliiton hallitus selvitti neuvottelukunnan toiminnan rahoittamista tiedustelemalla

tuomioistuinvirastolta rahoitusmahdollisuuksia. Neuvottelut rahoituksen hankkimiseksi jatkuivat vuoden 2020 loppuun asti.

Tuomariliitto, Syyttäjäjyhdistys ja Voutiyhdistys tekivät tammikuussa 2020 jäsenistölle kyselyt toimitiloista. Kyselyiden tuloksista koottiin raportit.

Tuomariliitto antoi 20.1.2020 tiedotteen asianajajapäivässä 17.1.2020 oikeudenkäyntien pitkittymisestä, oikeudenkäyntikulujen kasvamisesta ja oikeudenhoidon erinäisistä uudistamistarpeista nousseen keskustelun johdosta.

Tuomariliitto toimitti 21.1.2020 kannanoton Tuomioistuinvirastolle, AIPA-hankkeen johtoryhmälle ja AIPA- ja HAIPA-hanketoimistoille verkkoyhteyksien ja tietojärjestelmien vuoksi toimenpiteisiin ryhtymiseksi ja hakemus-AIPAn käyttöönoton keskeyttämiseksi. Johtoryhmä päätti 21.1.2020 pidetyssä kokouksessa, että hakemus-AIPAn käyttöönotto keskeytetään.

Suomen Lakimiesliitto ry ja sen jäsenjärjestöt Julkiset oikeusavustajat ry, Suomen Kihlakunnanvoudit ry, Suomen Syyttäjäjyhdistys ry ja Suomen tuomariliitto ry toimittivat 8.4.2020 oikeusministerille kannanoton, jossa vaadittiin, että valtion uudessa virka- ja työehtosopimuksessa sovittu ns. KIKY-tuntien työajanpidennyksen poistaminen huomioidaan myös työajattomia virkamiehiä koskevien toimialojen kohdalla.

Tuomariliitto antoi 8.4.2020 lausunnon luonnoksesta Tuomioistuinviraston etäistunto-oppaaksi.

Tuomariliitto toimitti 16.4.2020 kannanoton AIPASTA ja HAIPASTA Tuomioistuinvirastolle, AIPA- ja HAIPA-hankkeiden johtoryhmille ja AIPA- ja HAIPA-hanketoimistoille.

Tuomariliitto toimitti 17.4.2020 lausunnon Tuomioistuinviraston ehdotuksesta tuomioistuinlaitoksen vuoden 2021 talousarvioesitykseksi.

Tuomariliiton antoi 17.5.2020 lausunnon Tuomioistuinviraston luonnoksesta tuomioistuinten palautussuunnitelmaksi.

Tuomariliitto toimitti 19.11.2020 laajojen riita-asioiden AIPA-pilotointia koskevan kannanoton Tuomioistuinvirastolle.

Tuomariliitto liittyi Twitteriin 9.12.2020.

## **TUOSLASKELMA**

Tuomariliiton tuloslaskelma ajalta 1.1. – 31.12.2020 osoittaa 4.655 euron ylijäämää.